

Instytut Pamięci Narodowej - Wrocław

<https://wroclaw.ipn.gov.pl/wro/publikacje/ksiazki-wroclaw/33496,Korab-Wilniuk-klasyczny.html>
25.04.2024, 00:26

„Korab”. Wilniuk klasyczny

Tomasz Balbus, „Korab”. *Wilniuk klasyczny. Doktor Roman Korab-Żebryk (1916–2004). Biografia Wilnianina, oficera Armii Krajowej, więźnia NKWD, historyka Polski Podziemnej (na tle dziejów XX wieku)*, Wrocław 2012, 632 s.

Fragment Wstępu

Biografia „Koraba” została podzielona na cztery części. W pierwszej (*Wilnianin*) przedstawiono genealogię i dom rodzinny, naukę w gimnazjum, okres studencki, działalność społeczno-polityczną, pasję żeglarską, służbę wojskową, walki we Wrześniu. W drugiej (*Oficer Armii Krajowej*) została ukazana działalność w podziemiu, próba aresztowania przez gestapo, przejście do służby polowej, akcje w partyzantce, wspólne z bolszewikami frontowe działania, walki uliczne w Wilnie. W trzeciej (*Więzień NKWD*) ukazane zostało aresztowanie, śledztwo, transport do obozu, łagrowa egzystencja, droga powrotna do kraju. W czwartej (*Historyk Polski Podziemnej*) zostały przedstawione represje bezpieki, życie prywatne i zawodowe, działalność naukowa i kombatancka, przygotowanie, obrona i cenzura druku rozprawy doktorskiej, wyjazdy i kontakty zagraniczne, życie i działalność badawczą w wolnej Polsce. W aneksie zamieściłem odnalezione w Wilnie w dokumentach jezuickiego gimnazjum w Wilnie przykładowe egzemplifikacje ocen szkolnych; szkic ukazujący poprzez relacje i wspomnienia sylwetkę komendanta polowego Romana Żebryka (porucznika Czesława Grombaczewskiego „Juranda”); strukturę organizacyjną 1. Brygady Wileńskiej Armii Krajowej wg stanu na początek lipca 1944 r.; wykaz weteranów „Jedynki” odnalezionych przez „Koraba” w PRL-u (kontakty osobiste i korespondencyjne); wykaz najważniejszych publikacji i wywiadów prasowych historyka. W pracy przypominam ludzi, z którymi kształcił się, działał, walczył, pracował. Uczniów i wykładowców gimnazjum, studentów i profesorów uniwersytetu, żołnierzy i dowódców Września, partyzantów i komendantów polowych, historyków krajowych i emigracyjnych, ubowców i konfidentów.

dr hab. Tomasz Balbus

• [SPIS TREŚCI](#)

